

САГААН ЭДЭЭН САЛГИДАХАЯА БОЛЁО ГҮ?

(Буряад ороной түрүү наалишад—гурбан мянгатанай клубай гэшүүдэй ээлжээтэ зүблөөнөө тэмдэглэлнүүд)

Өөһэдөөл үргэжэ абаха ёһотойбди

Республикын худөө ажахын болон эдээ хоолой министр Н. Н. Найдановай хэһэн элидхэлнээ

Угынөө эхэн дээрэ элидхэлшэ республикын худөө ажа- хыда, илангага тэрэнэй гол налбари болохо маа ажалда тохёолодон ехэ доройтолын, хүшэр хүндэ байдалай шалта- ган тухай тобилоо хэлэбэ.

Мүнөө худөөгэй бүхэ ажа- хынууд дэлгүүрэй харисаарай хатуу шэрүүн, сохисод дай- рагдажа, экономика шэнэ хубилалтын долгино нэрбэг- дэн, тон бэрхэтэй байдалаа ороно ха юм. Урданайхад адууна малай тоо толгойе олошоруулха, ашаг шамьны дээшлүүлхэ, үлгэрнэй на- жаруулха, энэ налбарие түр- гэнээр хүлгөөлхэ, хүсэтэй бол- гохо тухай оройдоо хэлэжэ- хэе болнохой. Харин хайшаа гэжэ ашигарах, малаа яажа отголон үгэ болонгүй байга- га гэжээб үгэн асуудал та- бигдажа эхилээ бшуу.

Мүнөөдэр наанаемнай эгээл сээр зободог асуудал гэхэдэ, анхандаа манай омо- горхой болодог ашаг шэмэ эх- тэй малайнай тоо толгойн тогтодогшуйгээр хороогодо- жо байһан ушар болоно. Нү- дэй гурбан жэлэй туршада рес- публика соо хүсэрүүдэй тоо толгой асар 45,1 процентээр (халахын шахуу), үсэдэ 33,7 процентээр хороогодо. Тинх- дэ Баргажанай, Баунтын, Ка- банскын, Нивалгын, Яруунын аймагууд эбэрт бодо малаа, үсэдээ үшөөшэ сээр хороо- лон байна. Худөө ажахын, илангага маа ажалай продук- туудыа худалдан абылган түрэнэй сангай, промшесленна продукцидай жэшжын аргагүй бага боломоод байдала, адуу- на маа үсэрбэрхэ гэжэ бэээ зобоонойн хэрэггүй гэжэ зар- им колхоз, совхозуудай хү- мэтээрлэгшэд тоолодог болоо. Тэрэн дээрээтэ маа ажалда анхрал эрид худалдагана.

Нүгөө талаараа, үнэхөөрөө, мал ажалай продукциудай сэр, тэрэндэ нэмэгдэж түр- энэй логон тон бага. Мүнөө худалдаганаһын хүнэй тоноо бүхэндэ Россиян бодожлээ аб- тажа үгээдэ 14 мянган түхэр- мүй мүнүн нэмэлтэ энэ про- дукци үйлдэбэригын гаргы- шые яаше харюулагүй. Тингээ худалданаһын хүнэй- гөө тоноо бүхэндэ ажахы- нууд оройдоол 35,8 мянган түхэрмүй мүнүг оруулна. Хар- ин электрэн элшэ хүсэ, техникын түлшэй, тонойн, хамаг юмэнэй айхабар үнэ- тэй байхдаа үг үйлдэбэриг- тэй гаргаша тэрэ түлгэдэн мүнүнэй хоёр дахин сэхэ байна бшуу — гэжэ хүнэр Найданов хэлэбэ.

Саашан тэрэ элидхэлнээгээ эхэнэ хубинэ үг үйлдэбэриг- тэй үг үйлдэбэригтэй, үг үйлдэбэригтэй ажалда зорилго. Энэ олон тоо баригтанууд, хүнэй, муушье жэжээнүүд дур- дагдаа.

Түсхайдбал, 1990 онойхитой асуулхада республика соо үг үйлдэбэригтэ 53,4 процентээр доошооло. Ондогоор үсэдэбэ, гурбан жэлэй саана үнэи бү- ринөө 2200 килограмм хүн наагдааг болоод байгаа наа, нёдондо тэрэн арай гэжэ 1289 килограмма хүрөө. Эд- дын аймагай ажахынууд энэ үсэ соо үнэи бүринэ үг наа- мые асар 1246 килограммаар, Нивалгын аймаг — 1287, Хурам- хаанай аймаг — 1435 килограм- маар доошоруулаа. Энэнтэй хамта үнэи бүринөө 3000 ки- лограммаа байха 2000—2500 килограммша үг наагдааг фер- мэнүүд, наалишад улам үсөөн болохо байна. Жэшын, нё- дондо оройдоол 16 ажахынаа, 37 фермэтэ үнэи бүринөө 2000 килограммша дээшэ хүн наагдаа. Хэдэн мянган наали- шадай 110-ниинь лэ энэ хэм- жэндэ хүрөө.

Хэтэй хамта хэдэ орёо бэрхэтэй эрхэ байдалай тохёо- лоошые наа, даалан ажалда харюусалга сэхэтгээр хай- дажа, эмхи турима алаагүй худалжа байһан коллективүүд, наалишад урда мэтэ һайн үр- гэдүүдэе туйлана гэжэ элид- хэл со тэмдэглэгээ. Угын- нэе жэлээ 2 ажахы, 5 ферма, 47 наалишад үнэи бүринөө 3000 килограммша дээшэ үг нааһан байна. Тэдэнэй дунда- лаа эгээл эхэ үг нааһан Мухар- Шабэрай аймагай Лениний нэр- мэмжэтэ колхозой наалишан Г. И. Никитина, Кабанскын ай- магай Хандадын совхозой наа- лисхан Л. А. Нювенева, энэ ай- магай Байгалтай ОПХ-гай наа, лишан А. Г. Иванов гэгшэд зоо нэрлэгдэбэ. Тэрэһэн үг наалишан фермэнүүд сооһоо тус- гараг шаргаһан Нивалгын ай- магай хуралсалэй «Байгал» ажахын Түбэй (даагшан Б. М. Лубсанов), Поселини (даа- гшан Л. П. Стареншиков), Мухар-Шабэрай аймагай Лени- ний нэрэмжэтэ колхозой (даагшан А. Ф. Петров) фер- мэнүүдэй коллективүүд шар- гаржа гараа.

Энэ жэшэ, баригтанууд юу харуулаһан гэхэдэ, зүбөөр харуулаһан, ээлээгүйдэ, һай- наар наагдааг байгаа наа, ма- най ажахынуудай үнэдээ ямаршэ жэлээ сэхэ үг нааха арга болжоки юм. Гансал энэниинэ хүсэд хэрэгтэ шад- радгүйнмай харамтай.

Зарим фермэнүүдэй коллек- тивүүд үг наалиха дээшлүүл- хэ гэжэ оролохошые боли- шонхой. Ажалда һула табиг- хархоб, малай харууна, тэ- жээшэ зүбөөр элидхэлхэ ту- шаа наанагаа оройдоо зан- дуудаггүй, гансал томоод муу- лараа хэлээшэ бшые мэдэ- лдэггүй зон үсөөн бшэ бии. Тэрэн дээрээтэ нёдондо үг наа- лисхан үсэдэ олон фермэтэ үнэи бүринөө 1000 килограм- мша доошэ хүн абтаа бшуу — гэжэ элидхэлшэ хэлэбэ.

Хяагтын аймагай «Дружба» колхозой Ехэ-Хүдэрнин (дааг- шан В. Б. Гочиков), Бэшүү- рэй аймагай «Буйский» колхо- зой Нарин-Нугын (даагшан С. Н. Монохов), Эдэйн ай- магай «Коммунизм» колхозой Түбэй (даагшан М. Ж. Лю- ров) фермэнүүд үнэи бүри- нөө жэл соо минс 630—830 килограмм үг нааһан байна. Нимэ жэшээнүүд олон.

Тэдэ тэдэниинэ энэ тулюур туйган байдалаа, туйлай сэхэ гэгээлээг гаргаха, бүхэ дээр- рэнэ үг наалие дээшлүүлхэ ямар арга бии гэжээб? Энэ асуудалда харюу билэ. Энэ- нөө болохо ёһотойбди. Ондао эншые манда туйлаха, ажа- лемнай һайн болгожо, зүбөөр элидхэлхэ үг үлгэрүй. Нү наалие өөһэдөөл өвдөн үргэжэ абаха ёһотойбди. Мүнөө ур- дайниһаа таб ондоо эрхэ бай- далда худалдана гэжэ ондо- годо шухала. Аргамнай нааа, шаргамнай газарлаа гээд, га- раа хабарсаар һуулоһон, хүн зоние хэй сагаан элсээр хангахаб? Мүнөө манай рес- публика хүн бүхэндэ һүнэй хүртэсын талаар Росси соо и- лгээд хойгуур һуури ээлнэ. Хүн бүхэндэ медицинашэ нор- моор жэлээ 395 килограмм үг хэрэгтэбэ ёһотой наан, билэ нёдондо хүн бүхэндэ оройдоол 235 килограмм хүртээ үг худалдана байһанба. Энэ- най яаше хүлсисэнгүй. Бүри энэ жэлээ фермэнүүдэй бай- далыа һайжаруулха, дээшлэ- сэтгэ 1991 оной хэмжэндэ гү- шэ үг, аи үнэи бүринөө 200 килограммша бага бшэ үг наажа, бүхэндэ алагшэ 150 мянган тонно үг абаха ёһо- тойдба, — гэжэ Н. Найданов онсолон хэлэбэ.

Мүнөө сагта үг үйлдэбэ- ригтэ гаржа эхэтэй гээд, оло- хон ажахынууд үнэдээ үсөө- шөөдэ үлгэн малашыа өһөөр эдээшлүүлжэ, һайнаар наахые оролодогүй гэжэ дээрэ тэмдэглэгдэбэ һэн. Тэ- дэниинэ зүб гүхэн аргагүй.

Абтаһан хүнэй килограмм бүхэндэ оройн үсэ сэн 80 шахуу түхэригтэ болоно. Тэ- рэнэй худалдагтын сэн 81 түхэригтэ болодог.

Үнэи бүринөө жэлээ орой- доол 1000 үдүтэй килограмм хүнэй наагдааг ажахыда тэ- рэнэ гарзатай болоно. Харин Мухар-Шабэрай аймагай Лениний нэрэмжэтэ колхоз шэн- ги ажахынуудта үнэи бүри- нөө жэлээ 2500—3000 кило- грамм хүнэй наагдаада тэ- рэнэи килограмм бүхэндэ өр- шын үсэ сэн 45—50 түхэриг- шөө дээшэ гарантай. Тингээ хүншын ялаа ашаг олоо үг- шэ юм.

Тобилоон хэлээбэ, үг наа- лисхан дээшлүүлхэ тушаа бо- лодо оролодого гаргалда ажа- хынуудта тэрэн гаргашаа хү- сэд харюулаа. Фермэнүүдэй ажалы ашаг үрэ сэхэтэй бол-

гоогүй, үнэдэй харууна, тэ- жээшэ һайжаруулаагүй, хү- дээһини эмхидхэе гурим- шуулаагүй сагта энэ налбарие гэгээлээ гаргахан бэрхэтэй гэжэ элидхэл соо хэлэгдэ.

Ижэшын, хүн наагда- нагүй гээд, Баунтын, Хурам- хаанай, Баргажанай, Хэжэн- гын, Хяагтын, Түхэнэй ай- магуудай олонхи ажахынууд үнэдээ ёһоор наахала бол- жо, тэдэнэ тугалданэ хү- дүүлжэ, фермэнүүдэ хааг- даха туйлданэ хүргэжэ бай- на. Нимэ сагаар лбажа бо- лодогүй.

Олонхи ажахынууд һайн үнэд болохоор эмэ хашараг, гунжадые зүбөөр түлжүүлхэ хэрэгтэ анхрал хандуулаха болшоной. Зарим газарта эмэ хашараг, гунжадые айл- нуудта ардээр үргэжэ харуу- лааа наа яахаб? Юуб гэхэдэ, үнэи ажахынууд эмэ хашараг, гунжадые ялаһаа туйшаа- жархна ха юм.

Ойрн жэлүүдэй гол зоо- лоюу оуб гэхэдэ, колхоз, сов- хоо бүхэндэ жэлээ 2,5—3 мянган килограммша доошо бшэ үг үлгэрэ үнэдээл бай- гада болоод наа, үг үйлдэ- бэригтэ алагшэ 30—40 про- центээр дээшлүүлхэ арга бии. Энэманай малай үдүтэр һайжа- руулха худэлэһэн болоно.

Тэрэһэн наалишад, мал- шадай дунда эмхидхэлэй, эд- лэе сүлгын хүдэлэри үдэр бүри йоуулаха, үдүүдгэ анхрал хан- даулаха, ажалын үрэ дунгуу- дые хооло согооло, харуу- дах байха гэшэ байһан тон шухала. Коллектив бүхэндэ ардэд нэбэртүгэй, тэдэниинэ өөһдын мүнүн сангай сэхэ- той болгохо хэрэгтэй. Юуб гэхэдэ, энэ бүгдэ мүнөө хуу мартгалшоот байна — гэжэ элидхэлшэ тэмдэглэнэ.

Саашан тэрэ мүнөө худөө шотагуудта малай үбэлжэ- гын сэхэ орёо бэрхэтэй эрхэ байдалда үнэгэрэгдэж, һүнэй түшөө бага наагдажа байһан тухай тобилоо хэлэ, Хурамхаан- ный, Баргажанай аймагуудта мүнөө үсэи бүринөө үдэрэй оройдоол 1,8—2,0 килограмм хүн нааһан байна. Хяагтын, Баун- тын, Түхэнэй, Бэшүүрэй, За- хаминтай, Нивалгын болон бу- рһад аймагуудай ажахынуудта нёдондой энэ үсэиһинөө ба- га хүн абтана.

Тингээбэ эдэ үдэрүүдтэ мал ажалдахи үйлдэбэриг үрэ дунгуудай доошоо үналгы зогсожо, шалаагүй, энэи тү- шээ тодорхой хэмжэндэ һуу абаагүй наа, хамтын ажахы- нууд нааха туйлаха хүрээ, тэдэниинэ хуу фермерсэ ажа- хынууд болохоно ондоо зам үгнэ болохоны. Тингээбэ ажа- байдал, ажамадара арга бо- ломожо бүри бэрхэтэй болохо гэжэ элидхэлшэ хэлэбэ.

Зүблөөнэй үедэ.

С. БАЛД

ган центер һу наажа болоо. Энэ элидхэлэй олохон асуу- далнуудай шинжлэгдээгүй дээр- рэнэ эмхидхэе аргатай соого- тоо, али болохоор хангаха гэ- жэ яһалат шадлаараа орол- доно. Жэшын, манда наали- шадта абтаһан һүнэй эргээр гур үсэ оройн асар гурь ба- бодол соол үнэгэрэгдэнэ хаш. Харин юрын ажаллаа зон оро- нойгоо хайшаа ошожо яһана- шис, юунэй боложо байһанинэ мэдэнгүй гэхээр. Промшлен- на продукциин, эдэб хангал- гын үнэтэй бололол байхала худөө ажахынаа абтааг хүн, мяхан күндэ үнэгүй? Магази- нуудта Голландиһаа, Германи- ха асаргаһан тоһон худал- дагдаа, манай үйлдэбэригтэй тоһон яахдаа скардуудта хэб- тэй ком энэи асуудалнууд худөөгэй зоной наанае зобоо- но.

Нүгөө талаараа, колхоз, сов- хооуд, худэлэй бусад ажа- хынууд хото городуудта үг, али тоноо тохсонхида өһөөдэн фирменэ магазинудыа нэжэ, үйлдэбэригтэй продукциһаа юу- нын хангаха дэб дээрэ хам- тингаа ажахыда байгаа хү- дэлэмнэй дээрэ даа.

Манай ажахын түрүү наа- лисхан байһан Л. В. Корнаков на гэр бодөөрөө өөһдын үс- сэн фермэ элидхэлхэ хүдэлжэ байна. Тэдэр өөһдын «Жин- никэтэ» газартай, худэлхэ хү- нэдээршые олон. Айт бүхэн- дэ тингээ арга боложо, үгнэ. Тэрэ мүрөөшые мүнөө сагта тэдэр ади юмээр дутагда- жа баһал бэрхэтэй байдалда ороно.

Мухар-Шабэрай аймагай Лениний нэрэмжэтэ колхозой фермы даагша Ф. П. ПЕТРОВ:

— Энэ Барадий Молонович Лубсанов үг хэлээдэ, үсэиң айлнууд нэгэ үнэдээ үдэрэй 10-12 килограмм үг энэ элидхэл- дэ ондоо бшэ юушые үгнэгүй, тэрэһинэ сүдүхын 10 гаран түрү үг абана гэжэ мэдүүлжэ. Тэрэн дашые тингээ бшээл ха даа. Мэдээшэ үнэдээ, малтай зон бүхэндэ энэда, намартаа колхозой хүлгээһинг гаргаша да сабишалан дээрэ худэлшэ ха юм. Тэрэһинэ гадна, ади ар- гышын оложо, малда эдиолхэ боломоо ношо, зельноко зөөжэ абана. Ушөө тарна талханай зүйл ажахына бшүүлжэ абра аб даа. Харгашын, калугсын хальһанһаа эхилээд, эдэе хоо- лой үлгэдэ баһал малдаа үг- гэрэ.

Прибайкалин аймагай Зырянскын худөө ажахын хамтын предриятин наалишан В. И. КОРНАКОВ:

— Малашата хэдэн һараар салин түлөөһи үгтэнэгүй. Мал- да эдиолхэ тарна талханай зүйл байхагүй. Юрэдөөл бай- далнай түлгүүр даа. Тэдэ эдэ

бүгдэн түлөө хэниинэ зэмэл- хэбшн. Ажахын хүтэбэригтэй наа- лисһад, малашыа аргатай соо- гоо, али болохоор хангаха гэ- жэ яһалат шадлаараа орол- доно. Жэшын, манда наали- шадта абтаһан һүнэй эргээр гур үсэ оройн асар гурь ба- бодол соол үнэгэрэгдэнэ хаш. Харин юрын ажаллаа зон оро- нойгоо хайшаа ошожо яһана- шис, юунэй боложо байһанинэ мэдэнгүй гэхээр. Промшлен- на продукциин, эдэб хангал- гын үнэтэй бололол байхала худөө ажахынаа абтааг хүн, мяхан күндэ үнэгүй? Магази- нуудта Голландиһаа, Германи- ха асаргаһан тоһон худал- дагдаа, манай үйлдэбэригтэй тоһон яахдаа скардуудта хэб- тэй ком энэи асуудалнууд худөөгэй зоной наанае зобоо- но.

Нүгөө талаараа, колхоз, сов- хооуд, худэлэй бусад ажа- хынууд хото городуудта үг, али тоноо тохсонхида өһөөдэн фирменэ магазинудыа нэжэ, үйлдэбэригтэй продукциһаа юу- нын хангаха дэб дээрэ хам- тингаа ажахыда байгаа хү- дэлэмнэй дээрэ даа.

Манай ажахын түрүү наа- лисхан байһан Л. В. Корнаков на гэр бодөөрөө өөһдын үс- сэн фермэ элидхэлхэ хүдэлжэ байна. Тэдэр өөһдын «Жин- никэтэ» газартай, худэлхэ хү- нэдээршые олон. Айт бүхэн- дэ тингээ арга боложо, үгнэ. Тэрэ мүрөөшые мүнөө сагта тэдэр ади юмээр дутагда- жа баһал бэрхэтэй байдалда ороно.

Мухар-Шабэрай аймагай Лениний нэрэмжэтэ колхозой фермы даагша Б. М. ПЕТРОВ:

— Энэ Барадий Молонович Лубсанов үг хэлээдэ, үсэиң айлнууд нэгэ үнэдээ үдэрэй 10-12 килограмм үг энэ элидхэл- дэ ондоо бшэ юушые үгнэгүй, тэрэһинэ сүдүхын 10 гаран түрү үг абана гэжэ мэдүүлжэ. Тэрэн дашые тингээ бшээл ха даа. Мэдээшэ үнэдээ, малтай зон бүхэндэ энэда, намартаа колхозой хүлгээһинг гаргаша да сабишалан дээрэ худэлшэ ха юм. Тэрэһинэ гадна, ади ар- гышын оложо, малда эдиолхэ боломоо ношо, зельноко зөөжэ абана. Ушөө тарна талханай зүйл ажахына бшүүлжэ абра аб даа. Харгашын, калугсын хальһанһаа эхилээд, эдэе хоо- лой үлгэдэ баһал малдаа үг- гэрэ.

Прибайкалин аймагай Зырянскын худөө ажахын хамтын предриятин наалишан В. И. КОРНАКОВ:

— Малашата хэдэн һараар салин түлөөһи үгтэнэгүй. Мал- да эдиолхэ тарна талханай зүйл байхагүй. Юрэдөөл бай- далнай түлгүүр даа. Тэдэ эдэ

бүгдэн түлөө хэниинэ зэмэл- хэбшн. Ажахын хүтэбэригтэй наа- лисһад, малашыа аргатай соо- гоо, али болохоор хангаха гэ- жэ яһалат шадлаараа орол- доно. Жэшын, манда наали- шадта абтаһан һүнэй эргээр гур үсэ оройн асар гурь ба- бодол соол үнэгэрэгдэнэ хаш. Харин юрын ажаллаа зон оро- нойгоо хайшаа ошожо яһана- шис, юунэй боложо байһанинэ мэдэнгүй гэхээр. Промшлен- на продукциин, эдэб хангал- гын үнэтэй бололол байхала худөө ажахынаа абтааг хүн, мяхан күндэ үнэгүй? Магази- нуудта Голландиһаа, Германи- ха асаргаһан тоһон худал- дагдаа, манай үйлдэбэригтэй тоһон яахдаа скардуудта хэб- тэй ком энэи асуудалнууд худөөгэй зоной наанае зобоо- но.

Нүгөө талаараа, колхоз, сов- хооуд, худэлэй бусад ажа- хынууд хото городуудта үг, али тоноо тохсонхида өһөөдэн фирменэ магазинудыа нэжэ, үйлдэбэригтэй продукциһаа юу- нын хангаха дэб дээрэ хам- тингаа ажахыда байгаа хү- дэлэмнэй дээрэ даа.

Манай ажахын түрүү наа- лисхан байһан Л. В. Корнаков на гэр бодөөрөө өөһдын үс- сэн фермэ элидхэлхэ хүдэлжэ байна. Тэдэр өөһдын «Жин- никэтэ» газартай, худэлхэ хү- нэдээршые олон. Айт бүхэн- дэ тингээ арга боложо, үгнэ. Тэрэ мүрөөшые мүнөө сагта тэдэр ади юмээр дутагда- жа баһал бэрхэтэй байдалда ороно.

Мухар-Шабэрай аймагай Лениний нэрэмжэтэ колхозой фермы даагша Б. М. ПЕТРОВ:

— Энэ Барадий Молонович Лубсанов үг хэлээдэ, үсэиң айлнууд нэгэ үнэдээ үдэрэй 10-12 килограмм үг энэ элидхэл- дэ ондоо бшэ юушые үгнэгүй, тэрэһинэ сүдүхын 10 гаран түрү үг абана гэжэ мэдүүлжэ. Тэрэн дашые тингээ бшээл ха даа. Мэдээшэ үнэдээ, малтай зон бүхэндэ энэда, намартаа колхозой хүлгээһинг гаргаша да сабишалан дээрэ худэлшэ ха юм. Тэрэһинэ гадна, ади ар- гышын оложо, малда эдиолхэ боломоо ношо, зельноко зөөжэ абана. Ушөө тарна талханай зүйл ажахына бшүүлжэ абра аб даа. Харгашын, калугсын хальһанһаа эхилээд, эдэе хоо- лой үлгэдэ баһал малдаа үг- гэрэ.

Прибайкалин аймагай Зырянскын худөө ажахын хамтын предриятин наалишан В. И. КОРНАКОВ:

— Малашата хэдэн һараар салин түлөөһи үгтэнэгүй. Мал- да эдиолхэ тарна талханай зүйл байхагүй. Юрэдөөл бай- далнай түлгүүр даа. Тэдэ эдэ

бүгдэн түлөө хэниинэ зэмэл- хэбшн. Ажахын хүтэбэригтэй наа- лисһад, малашыа аргатай соо- гоо, али болохоор хангаха гэ- жэ яһалат шадлаараа орол- доно. Жэшын, манда наали- шадта абтаһан һүнэй эргээр гур үсэ оройн асар гурь ба- бодол соол үнэгэрэгдэнэ хаш. Харин юрын ажаллаа зон оро- нойгоо хайшаа ошожо яһана- шис, юунэй боложо байһанинэ мэдэнгүй гэхээр. Промшлен- на продукциин, эдэб хангал- гын үнэтэй бололол байхала худөө ажахынаа абтааг хүн, мяхан күндэ үнэгүй? Магази- нуудта Голландиһаа, Германи- ха асаргаһан тоһон худал- дагдаа, манай үйлдэбэригтэй тоһон яахдаа скардуудта хэб- тэй ком энэи асуудалнууд худөөгэй зоной наанае зобоо- но.

Нүгөө талаараа, колхоз, сов- хооуд, худэлэй бусад ажа- хынууд хото городуудта үг, али тоноо тохсонхида өһөөдэн фирменэ магазинудыа нэжэ, үйлдэбэригтэй продукциһаа юу- нын хангаха дэб дээрэ хам- тингаа ажахыда байгаа хү- дэлэмнэй дээрэ даа.

Манай ажахын түрүү наа- лисхан байһан Л. В. Корнаков на гэр бодөөрөө өөһдын үс- сэн фермэ элидхэлхэ хүдэлжэ байна. Тэдэр өөһдын «Жин- никэтэ» газартай, худэлхэ хү- нэдээршые олон. Айт бүхэн- дэ тингээ арга боложо, үгнэ. Тэрэ мүрөөшые мүнөө сагта тэдэр ади юмээр дутагда- жа баһал бэрхэтэй байдалда ороно.

Мухар-Шабэрай аймагай Лениний нэрэмжэтэ колхозой фермы даагша Б. М. ПЕТРОВ:

— Энэ Барадий Молонович Лубсанов үг хэлээдэ, үсэиң айлнууд нэгэ үнэдээ үдэрэй 10-12 килограмм үг энэ элидхэл- дэ ондоо бшэ юушые үгнэгүй, тэрэһинэ сүдүхын 10 гаран түрү үг абана гэжэ мэдүүлжэ. Тэрэн дашые тингээ бшээл ха даа. Мэдээшэ үнэдээ, малтай зон бүхэндэ энэда, намартаа колхозой хүлгээһинг гаргаша да сабишалан дээрэ худэлшэ ха юм. Тэрэһинэ гадна, ади ар- гышын оложо, малда эдиолхэ боломоо ношо, зельноко зөөжэ абана. Ушөө тарна талханай зүйл ажахына бшүүлжэ абра аб даа. Харгашын, калугсын хальһанһаа эхилээд, эдэе хоо- лой үлгэдэ баһал малдаа үг- гэрэ.

Прибайкалин аймагай Зырянскын худөө ажахын хамтын предриятин наалишан В. И. КОРНАКОВ:

— Малашата хэдэн һараар салин түлөөһи үгтэнэгүй. Мал- да эдиолхэ тарна талханай зүйл байхагүй. Юрэдөөл бай- далнай түлгүүр даа. Тэдэ эдэ

Хуушанайхяараа худэлөөд, холо ошохогүй

Элидхэл зүбшэн хэлсэлгэ

Мухар-Шабэрай районий Лениний нэрэмжэтэ колхозой Никитинский фермы наалишан Г. И. НИКИТИНА:

— Германиһаа асаргаһан хара- эрэн үдүтэрэй үнэдээтэйбди. Түрүүшын жэлүүдтэ үнэи бү- ринөө 4000 гаран килограмм хүн наагдааг наа, мүнөө үб- нэ тэжээлэй дутамаг дээрһэнэ үрэ хүнэй нэгэ бага доошоо оронхой. Угынэрэн жэлээ кор- непход, талха таряанай зүй- лөөр эдэл яадалжа тулабди. Сагай уларал мүн лэ манда наад ушаруулаа. Зунай һара- нуудта бэлшээрнин ногооной муу байһан дээрһэнэ хараал- һан үбэе абажа шадатгүйбди. Тингээбэ мүнөөдэрэй энэ зүб- лөөн дээрэ олоо дүхэн хэлгээ- нэ үсэшые ногоон тэжээлээр хангаа асуудал зүбтэй гэжэ тоолоноб. Зельноко сээр тар- яад, илангага намарай үдэ наахмай үнэдээ торлико ша- дабалнай, һүн абтахал даа.

Манай салин хүлгэмнай тон бага байһаар, наалишадые ма- териалыа болон моруһына та- лаар үрмашүүлжа байгаа наан, хүнүүд худэлхэл байна. Түхэрэн жэл соо үдэр, күн- гүй худэлжэ, наажа абтаһан продукциин худалдан абылган сөн хур бага байна. Наа- лан центер хүнмай оройдоол 180 түхэригтэ болоно. Эндээс салин хүлгэмнай нимэ бага байха ёһотой. Бидэ һарадаа минд 12 мянган түхэриг салин абанабди. Угынэрэн жэлэй дун- гоор колхоз намда 40 мянган түхэригтэй мүнүн шан барюу- даа.

Бригада паряд тухай ба- лаж хөрөөлөөн гараб. Энэ асуудалыа бидэ коллектив соо- гоо хэлсэжэ, зүб тэжээн шинд- хэшые оролодохобди.

Кабанскын районий Төрөгоян совхозой наалишан Л. А. ГУСЕВА:

— Манда хээсэ салингемнай сар соон үдгэдэ болохо юм? Нимэ эхэ-эхэ суглаа, зүблөө- нүүдые үнэгрөөд, байдалнай

һайжархала байна бшэ. Хэ- лэгдэдэг заншалта элидхэл хэг- дээ. Энэ суглаһан һүүлээр һу наалиннай дээшлээшэ гэжэ һанана гүт?

Нү наали юндэ доошоложо байнаб? Арбан жэлэй урда тээ сагаан эдээ дээшлүүлхэ ту- шаа айхабар шанга хөөрлө- дөөн болоо һэн. Мүнөө юун бо- лоод байнаб? Ажабайдалнай үдэр бүхэндэ муудажал бай- на. Манай фермэ анхан Кабан- скын шубуунай фабрикин мэдлэдэ байһан аад, һүүлэй жэлүүдтэ Твороговын совхоз- до дамжуулаган үгтөөд, бү- хэ юмэнэй наалан һандарба. Бидээршые хэһшэ тоноогүй. Юрэдөөл, боро юрөөн һуу болбоосожо ябанбди. Ажабай- далнай үдэр бүхэндэ мууһана. Байра байдалнай хэдэн жэлэй туршада заһабарилдаха хэ

ТОБШОХОНООР...

Иалхан, Эхэнэрүүдэй уласхоорондын хайндэрэй урда- хана, «Тэнгэр» гэсэн студийн артистүүд уран бэлгэ- дэлгээ, Уянгага хайханаар дууладаг, Буриад Респу- бликын габыата артист Андрей Чимитдоржиевын шагнаг- шад халуунаар угтаа, Тинхэд «Тэнгэрин» дуушад Еле- на Антонова, Намгар Лхасаранова гэгшэд эхэ гоёр дуу- лаба. Гоё эстрада хубсаһатай артистүүд буриад компо- зиторнуудай дуунуудыг гүйсэхэд, олоной хайшаат магтаалад хүртөө. Эндэ энэ студийн хүтэлээрлэгшэ Ана- толий Бутухановой олон дуунууд эдэлээ.

Марын 4-дө МВД-гэй криминально-инспекторскэ а- т- банан бин болгодогһоор 75 жэлэй ойн барта зориула- гданан ёһолол тэндхи соёлой байшан соо үнгэргэгдэбэ.

«Байгалай» ээлжээтэ ном

Буриадтай уран зохиол- дой үмэншоо гаража байдаг «Байгал» сэтгүүлэй үнгэр- шэ жэлэй 4-дхи дугаар мө- ншэ хайн арай шаймайн мүн- дэлжэ, олон тоото уншагшад- таа абуулагдаба.

Дэлгүүрэй харилсаанай хү- сүү энэ сагта, саарха гур- байгай үйгаруулаар үшэ сэн- гээ дээрлүүлхэдэ, тинюгра- фидэ барлан гаргахдаа, э- тшэ айн гайн хэдэн дахин сэнгээ нэмээд байхала, ма- гай түвэл хэдэн дээрэ гага- жа байдаг ойн гарсахан «Бай- галай» үшөө эдэлжэ үшэ- хөнниш, бурханын бурчаал тэ «мүхэришоогүйн» барла- маар гэжэ хэлэхэдэ.

Тээт таанал олохотойшэ, хүндэтэ уншагшад, болоод үнэтэ лаа: Ураалһаа нааша нэмжлэйн захэ хаангүйн га- лад далай дээрэ 11 «зууаан» сэтгүүлүүдһээ мүнөө орой- дол гурбанһин «амиды мэн- дэ», «хүл дээрээ» үгэйн- хэйт, «Байгалаа» байгай бүхэ совет гуронэй эгээт «на- байгай» гэгдэдэг байһан «Си- бисис» гэгшэ болон «Урал», «Атай» г. м. даа, башыше олон сэтгүүлүүдэй «шархир- ла хатагаришан» гайхалтайше, томтолойше, харагмайше гэгээрэ ла.

Сакхын хэлэхэдэ, Ураал- хаа Могом далай хүрээтэр нэмжлэйн дэбсхээ дээрэ малай «Байга», «Урал»-снй следоты», «Дальний Вос-

Баяр ёһололой үедэ эрхим хүдэлмэрилтэгшэдэ шангууд Сарюулагдаа. Нүүдэрнэй концерт тагилдажа, буриад болон ород композиторнуудай дуунууд эдэлбэ.

Мэргэжэлтэ гэжэ нэрлэгдэдэг болоһон «Лотос» гэһэн хатарай театрай артистүүд хаяхан оперной театр соо уран бэлгэжэ харуулажа, талаан хэтэй байһанаа гэршээтэ. Харин хоёрдохой хубилан Зуун зүтэй арадуудай элдэб һини хатарнууд харагшалай анхарада тагилдажа, шүхэ- нэй шэмэг, нодонэй хужар болобо, Россин болон Буриадтай соёлой габыата хүдэлмэрилтэгшэ Д. И. Бадлунай хүтэл- бэрлэдэг энэ театрай бэлгэнтэй коллективы эндэ сугларга- шад хани халуунаар угтаа. ***

Этнографическа музей соо үнгэргэгдэһэн нааданда (Масленицын хайндэртэ) уран хайханын коллективүүд, арадай ансамблинууд хабаадажа, холоһоо ерһэн айлма- дые сагаан эдэгээрээ, хатар наадаараа угтаа, Эндэ Ко- рней, Монголой болон бусад ороноудай түмэр замай хү- дэлмэрилтэгшэе халуунаар угтаа.

Буриад арадай ажабуудал гэршэһэн һэеи гэрэй хажуу- да башанарай институтай «Байгалай» долинүүдэ ансам- бини артистүүд амаршалтын хатар харуулаа. Харин гоёр шэмэглэгдэһэн дуганай хажууда «Тоонто» ансам- блинд хайшаалаа ёхорхой дүхэрнэй урһан байна. Хо- лоһоо ерһэн айлшалай анхарада шэмээшг, ород, хасаг арадай дуу, хатарнууд эдэлбэ.

Б. ДОРЖИЕВА.

Спорт Спорт Бурядай олимпиадүүд: В. К. Сафронов

1956 оной ээлжээтэ Олим- пини нааданууд Австралийн Мельбурн хотодо үнгэрһэн түүхэтэй. Холын холо газар дайда хүрхэйн тула манай орсной спортсменүүд хоёр да- сонной хоног шахуу гаргана- лан юм. Хэди тингэбшье, холын харгыла тэднэр дил- дэвэй, мурьсоонүүдэ эрхи- мээр бэлдэһэн байһанаа ба- таар гэршээтэ һэн.

XVI Олимпиадын үедэ ма- рини спортсменүүд арав 37 а- лан малайла хүртэһэн, ко- мандаара 662.5 очко абажа, тэйн эхилдэ гараад дэ байта- бутланине түрнжэ шадаһан юм. Хельсенкид манай ко- мандай ача-мана тулалда- нээр зургуули 7 класс дүүргээд, Мельбурнда яаха аргагүй чин- дилдэ харуулаха яаба һэн, Штатбуудай спортсменүүд эрхүүрэй уран хайханын үн- хилдэжа, 32 алан медаль- тай, 497.5 очконойгоор наа- дануудыг түгээһэн байна.

«Нью-Йорк таймс» газетэ энэи тушаа нигжэ бэлдэһэн юм: «Совет спортсменүүд ШТА-гайхыные илажа наада, харин СССР бүхындоо гурн- чемпион болобо гэһэн».

Олимпиадүүдэй гимнасти- каар, классика багналдаа, спортын 5 айнай гал- дээр, мөргөн бүүдэтээр, фут- болоор, байдалка болон ка- ноэ оигосонуудаар үрлэдэ- гаар, боксоор түрүү нуури- нуудые ээлээ бэйл. Боксоор мурьсоонүүдэ ялса гэмэ- илалта туйлагшад нэгэн ха- лаа манай нотагай хубуён Владимир Сафронов байһан адалтай.

СССР-эй түүхэдэ боксоор эгээл түрүүһин олимпиадэ- чемпион, спортын габыата мастер Владимир Константи- нович, Сафронов 1934 оной декабрын 29-д Улаан-Удэ хотодо түрлэһэн юм.

1949 ондо 15 наһатайдаа Владимир Сафронов бэлгэ- тэй бэрхэ боксёр, эрхим багша, Россин габыата тренер Алек- сандро Балмажиковын Ринчи- новой шайб болохо ала та- лаантай байгаа. Бэлгэнтэй тренер шаламар хүтэлбэни мө- доно эрхим бэрхэ боксёр бо- лон Владимир Сафронов тэ- рээ бэрхэ боксёр, мурьсоонүүдэ үедэ Александр Бадмажапов оорингоо дүр-

луу боксёр эндэ зан абарингаа хайн тала- нуудые харуулаа һэн; хатуу зоригтой, эрхэл- ээл түгээ, ямаршы хү- шэр байдалһаа сүхэр- хэгүй, гэдэргээ сүхэр- хагүй, зурхоо дара- нгар, бээ гартаа ба- рша шадаха байба.

Тренерүүд Воло- дини түүшөө наагаага зобокол байгаа юм ааб даа. Олимпиадын наада- нуудай ниг дээрэ дэл- хэйн эгээл эрхим бок- сернууд хабыа турша- хала эзэнхэй гэжэ тэ- дэнэр ойлгожо байгаа. Харин нотагайһан хү- бүүн зурхоо даранги, бээ хам барлад, бүхэ дэлхээтэ мэдээжэ бок- сернуудай найдамтай зоригтойгоор тулалдажа, судьянарайше, хараг- шадыше зурхо нэгшэе һэ- жэг түрүүлээгүй.

— Австралийн газетүүд түгээхэлэй наадануудай ур- тээ минни мурьсэдэг шү- лүүртэ Европнй чемпион Николай Никольс соком алтан медаль абаха гэжэ лабан шахуу бэлдэдэг һэн. Т. Ни- кольсые би хүндэлдэг һэм, тээ нэгшэе аялаа, бүр- дэй байгаагүй, Тэрэй тулалдаануудые хараһан хаала илаха аргагайб гэжэ найдаһа һэм,— гэтэ Олим- пиадын хууээр Владимир Сафронов хөөрһэн юм.

Тингэжэ манай хубуён илаһан, оройн түүхэдэ бок- соор түрүүһин Олимпиадын чемпион болоһон намтартай, Харин Олимпиадын хууээр Москвада, улаан Улаан-Удэ- дэ чемпионине хүн энэ ямар халуунаар угтаа гэгшээтэ? Та- рэ үеин зон энэһине наана ёһотой. Залуу, эдир хүд- бүүд боксын секцинууды- доо абагад болоһон, олон бэлгэнтэй бэрхэ спортсменүүд энэ үйлэ хөгжэй хууээр урчан гаһанай байха юм.

Эхэ спорто мурьсэхэ ажа- доо эрхэйтэй нингэн ажал абуудал, залуу үетэһине хүүмүүрүүлтын хэрэгтэ гои- той анхал хандуулаг ба- дай. Тэрэ зуура түрэл нота- гаа мотагайгүй һэн. Влади- мир Константинович Сафро- нов Буриадтай боксын хүр- гүүдид али болохоор туһал- даг, дэмжэдэг бэйл. Буриад Республиката хир-хир бө- лөд эрхэдэг, спортын мэр- гажэлтэдэй үлээлгээ, спор- тын хүгжэлтэй наал боло- дог асуудалуудые шидхэ- хын тула республикын хүтэл- бэрлэгшэдэй үлээлгээ, хөөр- шөөлгөдөг байгаа.

Бэлгэнтэй боксёр, уран зу- рааша Владимир Сафроно- вой мүнөө бидэнэй дунда үеи байһан ушар голорло- лой. Наһанһаа нүгшэһэн но- тагайһаа хубуунай ариун дү- рлэһэн хуулиа зоюулжа, рес- публикадамын Олимпиадын чемпион В. К. Сафронов нэрэ зууһон боксёрнуудай мурь- соонэ заншала ёһоороо үн- гэрнэ.

В. Сафроновын шэргүүртэ болон мурьсэдэг оройн оло дахин чемпион, командын эрэлхин номер Александр Засухин үбдэгжэ, Володими мурьсоонүүдэ далай даалгагшад болон тэрэ шэр- лэгдэһэн һэн. Совет боксёрнуудай командые оройн абадуу- гар чемпион Сергей Шерба- ков хүтэлбэрлэдэг байгаа.

Володя Сафронов тэрэ үедэ үргэн олимпиадэ мэдээжэ бэрхэ спортсмен байгаа. Улас- хооройдын мурьсоонүүдэ оройн түүшөө үрлэдэг, гансал Румынын суглуула- гданал командатэй болоһон хуулагдаа эрхмээр бээ харуулаха шадаһан юм.

В. Сафроновын шэргүүртэ болон мурьсэдэг оройн оло дахин чемпион, командын эрэлхин номер Александр Засухин үбдэгжэ, Володими мурьсоонүүдэ далай даалгагшад болон тэрэ шэр- лэгдэһэн һэн. Совет боксёрнуудай командые оройн абадуу- гар чемпион Сергей Шерба- ков хүтэлбэрлэдэг байгаа.

Олондо мэдээжэ бэрхэ за-

ЗАЛХУУ ХУБУУД

(Аха, дүү Гриммүүдэй онтохон)

Энэ хаан гурбан хубуутэй һэн ха. Үбэй наһан бөтөхөдөө, дин хубуу- гээ хаан шэрээдэ һуулаха тухайлаа тэрэ наһата болобо. Тингээшэ үххэ саяйгаа бүрил ойртоод байхаа, хубуудуу дууджа, хажуудаа асарба.

— Би нимэ шиндхэбэрдэ эрбэбэ, хүнтэй эгээл залхууб, тэртэйл хаан шэрээһини эзэлэг, — гэжэ эсгэһэн хэ- лээ.

Тингээшэ сэхэ хубууһини: — Эсгэмни, би хаан болохо хүн

ЗУХАЛАНДАА ГАЗАРЫ ЭДЭЭ УРГУУЛАГШАДА

Хэрбээ теллицгүй һаа, тома болон үгэрээ ургуулдаг далануудтаа ээдэй купорос оруулахт. 1 дүрбөлжөн метр 2 томо халбага орохо ёһотой. Нүүдэрнэй хурьшоо малажа, һайса худхатах.

Помидорнуудые хартааб- хада дүтэхэн тариха хэрэг- гүй. Үгэрээ гү, али томат нэгэ газарта тарихада, тэдэ ээдэй үбшэдэ дайрагдагай байха юм. Тингээшэ жол бүр- ий даланууд дээрээ газар- рай эдээ һэлгээжэ тариха шу- хаала.

Огоруудой ургамалай «са- ггаан далайт» дайсангай алаг үрлэгшээр тэмсэхэ тухай тогтоһуу. 10 градус хүйтэндэ тэрэ үхэдэг. Тингээшэ үб- шэдэ хүйтэндэ теллицтүүдэй нэлгээлтэй байдал, тэрэ нуу- муудай үтэнүүд үхжэ һала- даг. Хабарта хатаһан арга- лаар үнэа табика, теллицэ соокишо эсбэрлэхэ хэрэгтэй. Энэ утаандһын дээрэ нэрлэг- дэһэн хорхой хуурагч.

Л. МЭНГАТОВА, агроном.

БАЯСАДАГ БОЛОНХОЙ

Манай Алла нотага үбшн зонине аргалжа байдаг тааруу зохиодон боль- нита бии юм. Тус болыһини ахамал врачар Д. С. Аюшине хүдэлжэ эхилбэр үнхэнэй болжо ябана. Шүдэнэй врач мэргэжэлтэй Дамба Сандибевич үбшн шүдтэй хүнуудые аргалжа, ажалай бани дүршэлтэй болонхой. Хэйшыше мэдээр, хүнэй үбшн шүдэ аргалжа, ила- гала абаха гэшэ орбо хүшэр гэжэ мэдэ- нбди.

Хурамхаанай аймагай олон нотагууд- хаа эндэ эржэ шүдэс аргатуулаг, абхуудадгыне. Тингээшэ лэ «эрхэлтэ эмтэй, долбобртогто дөмтэй» эмшэн гэжэ биднэр хэлсэдэг болонхойбди.

Эбтэй ээтгээржэ ажаллажа байдаг кол- лективтэй тус болыһалда журам бай- тай хүдэлмэрилтэгшэ хүдэлнэ. Тэдгээрэй дундаһаа фельдшерүүд Нина Тимофея- на Федорова, Надежда Михайлоана Бу- дасова, Маргарита Степановна Кулууро- ва, медициншн сестранууд Нина На- волина Арнууевна, Сэсэг Дамбаевна Раб- жилова, Елизавета Циндеевна Дарма-

ХОРХОЙ ШУМУУЛНАА НЭРГЫЛЭГТЫ

Унгэрһэн жэлдэ элдэб хорхой шумуулуудһаа, тухайланг хэлэхэдэ, кашагуу- лаа, ургамалай шөрхөөшэ, мүн бусдыше олон үбшншоо боложо, газарай эдээ ургуу- лагшадай ургаса нилээд хор- хидон байна. Тингээшэ энэ жэлдэ ургасаа гээлтэгүй- гоёр суглуулаһын тулаа хор- хой шумуултай эртэһинээ тэрэжэ эхилжэ шуухала.

Теллицэ, парник болон хэр- гэгдэдэг ээр эмсэгээтэ һайса дезинфекци хээ хэр- гэгдэтэй. Теллицүүдэ соогоо сэтгээл хэлбэйн шаханууды- дые (1 кубометр 50 грамм түүрхэжэ), Тингээшэ түмэр гү, али хирншээ дээрэ шаһанг шуулаа табика хэрэгтэй. Дези- нфекци хэжын урда тэ тел- личэ һайса саһаарилжа.

Мүхэ, һубоһың бүтүүлжэ хэрэгтэй. Теллицэ соо 15 гра- дус дулаан байха ёһотой юм. Теллицынгээ түмэр хүйшинуу- дые үрчтэ эдэлжэ шуухала. Протинагазгүй һаа, хэлчтэ тархар марляар маска хэжэ,

ама, хамараа халхала ёһо- тоит.

Дезинфекци хэһэнэй һүү- лээр 3—4 сүүдхын үнгэрхэдэ, теллицынгээ үүдые сэлжэ- хэ, сээр агаар оруулахт. Теллицэ соохи шорой боого гаргаад, карбофос саасаа хэрэгтэй юм. 10 литр уһан соо 50 грамм карбофос хо- лбожо. Угы һаа тэдэ шнээн уһантай 400 грамм хойноо ивэшь холбожо, 2—4 часой тэршадэ байлгахт. Удаань тел- личэсэ эсбэрлэһэнэй һүүлээр 6—7 хонойд, хүрһэнэй дээрэ тэжэи 3—4 см зузаан ху- биньш абажа халхат. Али һаа бусадһан халуун уһанар бүхэ хүрһээр (үрчд малта- ханай һүүлээр) һайса уһал- хат. Һүүдгын полиэтилен пленкенор гү, али брезентээр даланууддаа хушаха хэрэг- тэй.

Ургамалаа элдэб үбшншоо хэрэгшын тула бордоско холкомил уһанар сүршэхтэ. Эингээ гүла 10 литр уһан соо 200—300 г. ээдэй купо-

МАНАЙ АДРЕС

870000, Улаан-Удэ, Ка- ладаришанлини үлээсэ 23 «Буриад үнэн» газе- тын редакци.

Редакцини телефонууд: редакторай — 2-50-96, приемны — 2-54-54, редакторай орлогшонорой — 2-68-08, 2-62-62, харюусалгата секретарины — 2-50-52, секретарна дай — 2-66-76, таһагууд: нийтин-политическэ — 2-35-97 (даагшань), 2-61-35, 2-56-23, социално экономическэ — 2-64-36 (даагшань), 2-63-86, 2-67-81, 2-61-35, соёлой эрдэмэй болон хургуулинуудай — 2-60-21 (даагшань), 2-57-83, олонтийн хүдэлмэрини ба мэдээлэлэй — 2-54-93 (даагшань), 2-34-95, 2-69-58; оршуулгын — 2-60-91; корректорүүдэй — 2-33-61, хэб- дэлдэ бэлтгэлдэй — 2-35-95. Мйнай корреспондентүүа: Агнискэ — 3-42-19, Закамскэ — 30-61.

Буриад Республикын Министруудэй Советэй хэлбэлэй телефонууд: директор — 2-49-94, бухгалтери — 2-23-67, ватха — 2-56-62.

Хүжээтэ дамжуулга, нойрсоты, багашууд, 22.00 — 12.50 — Пресс-экспресс, 13.00 — Шэнэ нонин, 13.10 — «Го- рчяч и другие», 16.00 — Шэ- нэ нонин, 16.25 — Олын хэр- гэр эрхилгэнэ, 17.20 — «Том Совер», 17.50 — Хүжээтэ дамжуулга, 18.20 — Муль- фльем, 18.50 — «Загэда СБ», 19.00 — Шэнэ нонин, 19.25 — «Мир» телерадио- компани, 19.50 — Документ- нүүд ба хуби заяанууд, 20.00 — «Просто Мария», 20.55 — «Лидер», 21.40 — Амгалан

Хүжээтэ дамжуулга, нойрсоты, багашууд, 22.00 — 12.50 — Пресс-экспресс, 13.00 — Шэнэ нонин, 13.10 — «Го- рчяч и другие», 16.00 — Шэ- нэ нонин, 16.25 — Олын хэр- гэр эрхилгэнэ, 17.20 — «Том Совер», 17.50 — Хүжээтэ дамжуулга, 18.20 — Муль- фльем, 18.50 — «Загэда СБ», 19.00 — Шэнэ нонин, 19.25 — «Мир» телерадио- компани, 19.50 — Документ- нүүд ба хуби заяанууд, 20.00 — «Просто Мария», 20.55 — «Лидер», 21.40 — Амгалан

Эмхидхэн байгуулагшад — Буриад Республикын Верховно Совет, Буриад Республикын Министруудэй Совет

Бүгэдэ буриадтай үндэһэн соёлой эблэл болон редакцини ажалша коллектив.

Редактор Ц. Б. БЫРЕНДОРЖИЕВ РЕДАКЦИОННО КОЛЛЕ- ГИ: ДАШЕЕВА Г. Х., ДОН- ДОГОЙ Ц. И., ЖИГИТОВ Б.-М. Ж. (харюусалгата сек- ретарь), НИМАЕВ П. И. (редакторай орлогшо), ОЧИ- РОВ С. Д., РИНИЦНОВ С. Д. (редакторай орлогшо), ТОКТОХОВА В. Э.

Манай адрес: 870000, Улаан-Удэ, Ка- ладаришанлини үлээсэ 23 «Буриад үнэн» газе- тын редакци.

Редакцини телефонууд: редакторай — 2-50-96, приемны — 2-54-54, редакторай орлогшонорой — 2-68-08, 2-62-62, харюусалгата секретарины — 2-50-52, секретарна дай — 2-66-76, таһагууд: нийтин-политическэ — 2-35-97 (даагшань), 2-61-35, 2-56-23, социално экономическэ — 2-64-36 (даагшань), 2-63-86, 2-67-81, 2-61-35, соёлой эрдэмэй болон хургуулинуудай — 2-60-21 (даагшань), 2-57-83, олонтийн хүдэлмэрини ба мэдээлэлэй — 2-54-93 (даагшань), 2-34-95, 2-69-58; оршуулгын — 2-60-91; корректорүүдэй — 2-33-61, хэб- дэлдэ бэлтгэлдэй — 2-35-95. Мйнай корреспондентүүа: Агнискэ — 3-42-19, Закамскэ — 30-61.

Буриад Республикын Министруудэй Советэй хэлбэлэй телефонууд: директор — 2-49-94, бухгалтери — 2-23-67, ватха — 2-56-62.

Газетэ хэлбэлэй 2 хуулаһан хэмжээтэ үшэ хэлжэ тү- Индекс 50901, Хэлжэ 6.363, Стереошата тушаагданан сар, 22, 1994

Буриад Республикын республиканы тинюграфидэ газетэ хэлбэлдэг. Пер- шонийн телефони: 2-40-43. Мүн 89 дэхэ номертойгоор буралд- абанхай.

ДЭЛХИ НОНИ ДЭЭЖЭ

ДЭНГҮ УНТАРУ

Рождествод суурина гавуу гү, али шатажэ аабса. СНА-д болодоггүй. Юу бүри 35 миңгэ хуулагдадаг. Тэднэһине үрчлөм. Тингээшэ һал туһатайгаа. Эдэ хасууринууш түхээрлэгшэ харгы хушаа. Энэ эд гаргажа хасууринууды соогуур суглуу- Тэрэ дууриһэн хасууринуу гүй нигжэ хэ- шэ юм. Заршэ республикын шургата шаһан сессии һаа халхалһа алданай тэ хасууринууды олодогтог. Башаншалта талы эднэһини минист хүдэлмэрилтэгшэ хангалт суринуудаар һанан респу- бликанын үлээхэ туха нууриудай бадай асуул- гэдэг. Жэшэе, Пенсии радо шатадаг хуралда дээр соо фототула хэб- днэрэй жаргалгүйгоор модонүүдэ «Т. Трофимов яатанһаа хөрөө хэмжээ үлээ» ха юм.

ГОЕШОО

Хосролонго эрэ хараагшад ганага олодог эрдэмтэд соо нини Усаевий дэй зоолог А нимэ тобилоо хэдэн нимэ зоо- даа хус шад- ха сэхэ хүсээдэ доно.

ОНСО

Мулай-Нарс хотодо нэгэ республикы зарай уаһарын арбан зу- абаад, юу хэбэрлэди Утэ? Хушан республикын лоод бусад хий депутат модон, түрэй хий Буриад днэн гурбан дуулин про- риад байба. Ингааршэ ба- дахи дабалһалзобэ. Тус авторфуронг алар 42 сэт- татаба. Энэжэ

Испанидамын зургоо шадар 200 нр нэмэлтүн дотой финиш ороулааба ургажэ байдагшэ мэдээ- лэй үлээ эдэ а- хатажа, хадгалин про- Тингээшэ эдэ талыда ин- генетикэдэ элчлэлт ору- лаа, һандарһаа. Жэшээ- тоолоно. Манай депутат Эдэ модонг зургауни- ни гэжэ Хошо гэжэ тэ- бэ. Тингээшэ дала үгээжэ 15 жэл хэрлэһэн хуули- гаад, програм соһоо бо- байхадһаа, соогуур нин республикын жа магад гүй депутатта но.

110 НАМГАЙ тар табилл

Иал Нэрэһаа хэрэгтэй операцти хэжые зурһын нонин юмжэ депутатуду- стол дээрэ Шрб гэгшэ, дунин Нисендо Нунгагша тээ бшуу. Хэжын тар та- раар байхалһанан байха хэн залуу бэлшээтэй хэ- тээр соһижэ асуудал зү- һанлай халхалһааданан нон хадань В. Е. Авд- хэгшэ. Ингээжэ хэ- Клинижэ багшан хэдэн банигүй гэршэһэн газар үбшн тухай байдаг тоо- таад, хушань Байунын сажа, амаанууһангын гар үргэлжээгүй документ а- БАБА АДД

Норвегидэ гэнэ тосхон нуурай эрмэ Энэ ажалуу бан зуугаад нуур соомһа мур заримаа нугоодуулай метр устай бин гэдэг юм талда мэдээ- гээр эиһше шаха алааһа (Һонин)

Хөжөөг Хөөрхэ «Нива» гү, али 10 ригөөр 1 (найман) наймаалаа

Холбоог дээрэ (зуу) Улаан-Удэ болон хурал- 2-57-63. Е. К. Хан